

Helsingin luonnon puolesta

Luonto ja
linnunlaulu
parantavat **4**

Helsy puolustaa sinunkin
lähiluontoasi **6**

Myös Helsinki edistää
luontokatoa **8**

Ukrainalaisten kanssa
merellä ja metsässä **14**

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry
Helsingfors naturskyddsförening rf

HELSINGIN LUONNON PUOLESTA

Tutustu Helsyyn ja Helsingin luontoon!

Kädessäsi on Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry:n, eli Helsyn, lehti. Lehdessä kerrotaan, miten monin eri tavoin Helsy toimii lähiluontosi puolesta. Saat myös tietoa siitä, miten voit tulla toimintaan mukaan tai tukea sitä.

Jos haluat Helsingin luonnon lisäksi suojella myös saimaannorppaa tai naalia, sekin onnistuu Helsyn jäsenenä. Jokainen Helsyn jäsen on nimittäin mukana Suomen luonnonsuojeluliitossa, jonka suurin yhdistys noin 5000 jäsenen Helsy on. Lisäksi olet automaattisesti Uudenmaan luonnonsuojelupiirin jäsen. Vi är även öppna för svenskspråkiga medlemmar! Du kan bli medlem också via Natur och Miljö rf.

Luonnon puolustaminen on yhä tärkeämpää, sillä luontokadon uhka on todellinen. Helsyssä et ole yksin. Yhdessä muiden kanssa toimiminen on vaikuttavaa ja hauskaa!

Jos siis et vielä ole Helsyn ja Suomen luonnonsuojeluliiton tai Natur och Miljön jäsen, liity nyt.

Lisää tietoa löydät täältä:
sll.fi/helsinki/tulemukaan/

Helsingin pinta-alasta merta

Helsingin ilmastopäästöt hiilidioksiditonneina 2021

Pesiviä lintulajeja

Nisäkäslajeja

Helsyn kannanottoja vuonna 2022

Helsyn jäsenmäärä

Helsingin luonnon puolesta

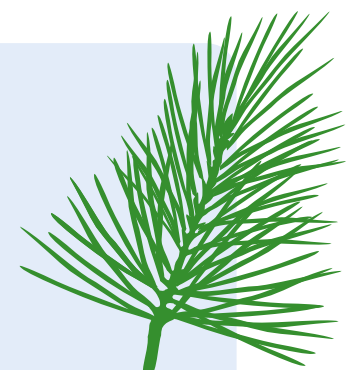
Julkaisija Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry (Helsy)
Helsingfors naturskyddsförening rf
Itälahdenkatu 22 b, 00210 Helsinki
www.helsy.fi • helsy@sll.fi

Päätoimittaja Anne Brax
Toimitussihteeri Antti Halkka
Ulkoasu Jyrki Heimonen / Tmi Iduli
Kannen kuva Taina K. Tervo: Punavarpuinen Porvarinlahdella

Paino Botnia Print Oy Ab
Painopaikka Kokkola 2023
Painos 6 500

Lehdessä käytetty paperi on FSC-sertifioitua.

Ihanteena hiilinegatiivinen Helsinki, joka ei edistä luontokatoa

Kevät toi sulamisvedet ja palaavat linnut. Aina se herättelee myös kasvavan maailmantuskan. Helsingissä tehdään paljon surutyötä: on ratikkalinjalle myllätty Vallilanlaakso ja Kumpulanmäeltä todennäköisesti katoava vaahterametsikkö. Kirjoitushetkellä jännitetään Myllypuron Matokalliota uhkaavan jäähallihankkeen lopputulemaa. Toisaalta kevät toi myös maaliskuisen Luontomarssin, jossa tuhannet ihmiset vaativat hallitukselta päätöksiä Suomen luonnon ja ilmastotavoitteiden hyväksi.

Luonnonsuojelu on käytännön pakosta paljolti reagoimista luontoa uhkaaviin aiheisiin. Helsingin valvoo haukkana hankkeita, jotka voivat haitata ympäristöä, lähimetsiä, rantoja ja niittyjä. Samalla on olennaista ajatella myös ennakoita ja tavoitellen. Paremmat tulevaisuuden visioiminen yltyvien kriisien maailmassa on radikaalia, vaikeaa ja tarpeellista.

Millainen Helsinki meitä ympäröisi parinkymmenen vuoden päästä, jos me Helsingissä saisimme päättää?

Tuo huikea Helsinki olisi varmaankin suunnannäyttäjää, jossa kriittiset ympäristömuutoksen kysymykset hahmotettaisiin toisistaan riippuvaisina ja toisiaan ruokkivina ilmiöinä. Lajikadon, ilmastomuutoksen ja sosiaalisen eriarvoistumisen ongelmat sekä niiden torjunta ohjaisivat toimintaa.

Helsinki olisi globaalistikin tunnettu innovatiivisista luonnonympäristöjen verkoston ennallistamisen ja vahvistamisen hankkeistaan. Rakentamista keskittäisiin jo käyttöön otetuille alueille. Henkilöautoilu olisi antanut tilaa ilmaiselle julkiselle ja lihasvoimin tapahtuvalle liikenteelle.

Kuluttaminen olisi Ihanne-Helsingissä kohtuullista ja elämisen tapa vastaisi konsensusta, joka tieteen piirissä vallitsee oleskelustamme resurssiltaan rajallisella planeetalla. Tämä olisi vähentänyt ilmastopäästöjä entisestään. Ihmisillä voisi olla enemmän aikaa ja voimia keskittyä itselleen tärkeisiin asioi-

hin. Kaupunkiin olisi syntynyt lisää kekseliästä tekemistä kaikenikäisille, ja kaupunkitilan käyttö olisi moninaistunut.

Hiilineutraaliustavoite olisi saavutettu ja käännetty hiilinegatiivisuudeksi tavoilla, jotka suojelevat ja vahvistavat myös luonnon monimuotoisuutta. Muidenkin eläinten oikeudet omaan kehoonsa, olemassaolonsa ja elinympäristöönsä olisivat mukana keskustelussa ja päätöksenteossa.

Ideaali Helsinki ei siis enää edistäisi luontokatoa, eikä kaupunkilaisten tai vapaaehtoisten tarvitsisi kytätä rakennushankkeita. Helsinki olisi suojellut nyt olemassa olevat metsäalueensa. Kaupungin valtakunnallisestikin merkittävän arvometsien lajiston sekä uhanalaisten lajien ja luontotyyppien suojelun lisäksi myös arkiluonnon ei enää annettaisi sirpaloitua ja hävitä.

Helsingin metsät olisivat saaneet varttua ja ikääntyä rauhassa. Kaupunki auttaisi ihmisiä arvostamaan myös luonnon tarvitsemia tiheikköjä, aluspuita sekä vanhoja puita. Metsäverkostoa olisi vahvistettu siten, että moni taantunut laji olisi vahvistunut. Vankka luonnonsuojelualueiden verkosto kattaisi koko kaupungin maalla ja merellä, idästä länteen ja huomioisi kaikkien alueiden oikeuden lähiluontoon. Töölönlahden suojelun kautta verkosto puski myös aivan Helsingin keskustaan.

Koska vuosi on kuitenkin vielä 2023, Helsingin jatkaa haukkantyyttöä: valvoo päätöksentekoa ja vaikuttaa kaupunkiluonnon säilymistä puolesta. Samalla rullaavat muutkin toimintaryhmät vieraslajien torjunnasta viestintään ja retkiin.

Voit vaikuttaa liittymällä jäseneksi ja tuleamalla mukaan toimintaan!

Noora Kaunisto

Helsingin hallituksen puheenjohtaja

EMILIA PIPPOLA

Noora Kaunisto on toiminut vuoden 2023 alusta Helsingin hallituksen puheenjohtajana. Nooran nimi tulee jatkossa varmasti näkymään paljon. On siis syytä tutustua häneen.

Noora Kaunisto, kuka olet?

Olen biologi ja kuvataiteilija, ympäristö- ja eläinoikeusaktivisti, luonnossa liikkija

Miksi luonnonsuojelu on sinulle tärkeää?

Elollinen on ihan aina ollut minulle arvokasta ja kiehtovaa, ja monimutkaisuudessaan oletusarvoisesti suojelemisen arvoista. Empatia toisia, myös erilaisia, kohtaan on minulle tärkeää.

Rakkain luontokohteesi Helsingissä?

Koko Vanhankaupunginselän ympäristö ja Vantaanjoen varsi, joita on tullut juostua hiljaisina myöhäisillan aikoina. Keskuspuisto. Rastila, Uutela, Kallahdenniemi. Meri ylipäänsä. Pienimmätkin rauhaan jätetyt tiheiköt, ryteiköt ja unohtuneelta vaikuttavat ympäristöt. Itäisen Helsingin Storträsk hiljaisina päivinä.

Mitä haluaisit Helsingin puheenjohtajana saada aikaan?

Haluan olla mukana haastamassa totuttuja toimintatapoja ja ohjaamassa niitä nykyistä kestävämpään suuntaan.

Järjestössä haluan vahvistaa toimintaympäristöä, jossa monenlaiset ihmiset motivoituvat ja uskaltautuvat toimimaan luonnon hyväksi.

Yhdistääkö taiteen tekemistä ja luonnonsuojelua jokin asia? Mikä?

Ainakin mielikuvitus. Luonnonsuojeluun liittyy kyky hahmottaa luonnonjärjestelmien kaikkien kietoutuva merkitys, ja kyky kuvitella, mitä voi tapahtua, jos urautetaan harhaan.

Missä näet itsesi kymmenen vuoden kuluttua?

Kymmenen vuoden kuluttua olen jättänyt aktivistihommat tarpeettomina. Maalaan ja hoidan siilejä, kyyhkysiä ja paria rescue-lehmää arvoiltaan muuttuneen sekä luontoaan, ihmisiään ja muita tuntevia olen-tojaan varjelevan yhteiskunnan seesteisessä rauhassa.

ANTTI HALKKA

Luonto ja linnunlaulu parantavat

Kun seuraavan kerran kuulet iloista linnunlaulua, pysähdy ja kuuntele!

Tutkimus toisensa jälkeen on vahvistanut, että luonnossa oleskelu tekee hyvää sekä ihmisen fyysiselle että henkiseen terveydelle. Jo linnunlaulun kuuleminen voi lisätä hyvää oloa ja vähentää ahdistusta.

Esimerkiksi Lontoon King's Collegen psykiatrian, psykologian ja neurotieteen instituutin (IoPPN) parin vuoden takaisessa tutkimuksessa havaittiin, että lintujen näkeminen tai linnunlaulun kuuleminen lisäsi koehenkilöiden henkistä hyvinvointia useamman tunnin ajaksi.

Tutkimuksessa kerättiin kännykkäsovelluksen kautta yli 1 200 koehenkilöltä usean kerran päivässä tietoa siitä, olivatko he äskettäin nähneet lintuja tai kuulleet linnunlaulua. Nämä tiedot yhdistettiin henkilöiden henkiseen hyvinvointiin liittyviin tietoihin.

Yli 26 000 havainnointikerran perusteella voitiin päätellä, että linnunlaulun kuuleminen ja lintujen näkeminen vaikuttivat myönteisesti sekä terveiden, että depressiosta kärsivien ihmisten henkiseen hyvinvointiin.

Linnunlaulun kuuleminen voi lisätä hyvää oloa ja vähentää ahdistusta.

Samansuuntaisia tuloksia saatiin Max Planck -instituutin tutkimuksessa, jossa havaittiin, että jopa nauhoitetun linnunlaulun kuuntelu vähensi terveiden ihmisten masentuneisuutta ja vainoharhaisia tuntemuksia. Voimakkaaseen masennukseen linnunlaulu ei sen sijaan vaikuttanut parantavasti.

MARKUS VARESVOO

Helsingissä pesii yli 150 lintulajia, joista tässä laulunsa kajauttaa ilmoille satakieli. Osa pesivistä lajeista on uhanalaisia tai silmälläpidettäviä, ja niiden pesimäympäristöjä on tärkeä suojella.

Helsingissä on useita hienoja luontokohteita, kuten Vartiosaari. Sen korkeinta kohtaa Vartiokalliota on verrattu jopa Koliin. Tärkeitä ovat kuitenkin myös kohteet, joihin pääseminen onnistuu helposti kaikilta.

Mene metsään

Luonnossa oleskelun vaikutuksia on tutkittu pitkään. Tulokset ovat olleet samansuuntaisia sekä Suomessa että ulkomailla: mieliala ja kunto koheenee, irtautuminen arjesta helpottuu ja jopa itsetunto voi parantua.

Helsingissä tutkimuksessa koehenkilöiden työpäivän aikana kokema stressi lieveni lyhyelläkin käynnillä metsässä tai tarpeeksi laajassa puistossa – myönteisiä vaikutuksia saatiin jo 15 minuutissa. Kaupunkiympäristössä samanlaista stressistä palautumista ei tutkimuksessa tapahtunut.

Helsingissä ja Tampereella tehdyssä laajassa kyselytutkimuksessa luonnossa vierailu paransi vastaajien mielialaa. Hyvien tulosten edellytys oli, että lähiviheralueilla käytiin vähintään kahdesta kolmeen kertaan viikossa tai maaseudun luontokohteilla kahdesta kolmeen kertaa kuukaudessa. Kaupunkien ulkopuolinen luonto kohensi vastaajien mielialaa kaupunkiviheralueita enemmän.

Metsämaiseman katselu rentouttaa.

Japanissa tehdyissä tutkimuksissa puolestaan havaittiin pelkän metsämaiseman katselun rentouttavan enemmän kuin rakennetun kaupunkimaiseman näkeminen. Rentoutumista tapahtui sekä koehenkilöiden kehossa että mielessä.

Myös luonnolle altistumisen pitkäaikaisia vaikutuksia on tutkittu. Kansainvälisissä laajoissa väestötutkimuksissa on havaittu positiivinen yhteys asuinalueiden viheralueiden määrän ja aikuisten asukkaiden mielenterveyden välillä.

On tosin huomattava, että luontoon pääsyn mahdollisuus eri maiden kaupungeissa kytkeytyy vahvasti asukkaiden sosioekonomiseen asemaan,

EMILIA PIPPOLA

etniseen taustaan, ikään sekä kaupunkisuunnittelun ratkaisuihin, jotka tekijät puolestaan ovat yhteydessä terveyteen.

Työnnä kädet multa

Paitsi luonnossa oleskelu, myös ihan konkreettinen kosketus luontoon parantaa.

Muun muassa kliinisen allergologian emeritusprofessorin **Tari Haahtelan** ja hänen kollegojensa tutkimukset viittaavat siihen, että luontokosketuksen väheneminen on monien sairauksien lisääntymisen taustalla.

Nopea kaupungistuminen on voinut köyhdyttää ihmisten mikrobistoa. Luonnosta etäännytynyt elämäntapamme on tutkijoiden mukaan yhteydessä muun muassa allergioiden ja astman lisääntymiseen.

Tutkija **Olli Laitinen** Tampereen yliopiston lääketieteen ja terveysteknologian tiedekunnasta on mukana suomalaisessa BIWE-hankkeessa. Siinä tutkitaan parhaillaan, voidaanko asuin ympäristön luonnon monimuotoisuutta parantamalla lisätä hyvää luontokosketusta ja mikrobiotistusta, ja miten tämä näkyy asukkaiden terveydessä ja hyvinvoinnissa.

KEIJO LUOTO

Mustikankukka enteilee marjasatoa. Mustikoiden poimiminen luonnossa suoraan suuhun voi ehkäistä allergioita.

Laitisen oma tutkimus käsittelee varhaislapsuudessa annettavaa päivittäistä metsäkylpyä allergisten sairauksien ehkäisijänä.

– Mitä läheisemmin mikrobeja käsittelee, sen parempi. Marjoja ja sieniä kerätessä mikrobit tarttuvat paremmin kuin pelkästään kävellessä metsässä. Parasta, jos marjastaessa vielä maistelee mustikoita ja näin huomaamatta vie mikrobeita suuhun, kertoo Laitinen.

Metsätyypillä ei ole Laitisen mukaan väliä. Suomalaisessa metsämaassa on tutkitusti maailmanlaajuisesti laajin ja rikkain mikrobisto. Yllättäen jopa sademetsät jäävät siitä jälkeen!

Testausvaiheessa on kaupallistettava mikrobiuute, jota voi sekoittaa muun muassa kosmetiikkaan.

– Korostan kuitenkin, että oikean luonnon kohtaaminen vahvistaa ihmistä mikrobiuutetta enemmän, Laitinen painottaa.

Teksti: Anne Brax ja Riitta Malve

Helsingin puolesta

Luonto on uhattuna joka puolella kaupunkia. Kartalla on tärkeitä ja ajankohtaisia kohteita Helsyn vaikuttamisessa – voittoja, tappioita ja meneillään olevia luontoa vaarantavia hankkeita.

Haltiala, Keskuspuisto

Helsy on torjunut onnistuneesti alueen luontoa uhannutta metsänhoitoa. Sodan jälkeen Suomen luonnonsuojeluyhdistys kampanjoi rakentajienkin haluaman Haltialan–Pitkärkosken suojelun puolesta ja onnistui vuonna 1950.

Keskuspuisto

Estimme yhdessä muiden kanssa puiston kaventamisen vuonna 2016 yleiskaavassa.

Patolan metsä

Helsy sai siirrettyä kaasuputken linjausta.

Tali, Munkkivuori ja Pajamäki

Useita vaikuttamiskohteita, parhaillaan mm. Munkkivuoren ja Talinrannan suunnitteluperiaatteet.

Riistavuori ja Vihdintie

Helsy on vuosia muistuttanut raskaan rakentamisen uhkaaman alueen metsien arvoista.

Kumpulan vaahterametsä

Aktiivinen vaikuttaminen 2021 ja 2022 ei ole toistaiseksi hillinnyt arvometsän rakentamissuunnitelmia.

Töölönlahti

Kaupunki kannattaa Helsyn ja kaupunginosayhdistysten vuonna 2022 tekemää aloitetta alueen suojelemisesta.

Lauttasaari–Lapinlahti

Pohjoisosaa ja Seurasaareselkää uhkaa merentäyttö ja tehorakentaminen. Helsy on ottanut kantaa ja tiedottanut koko Seurasaareselkää uhkaavasta hankkeesta.

Mannerheimintie

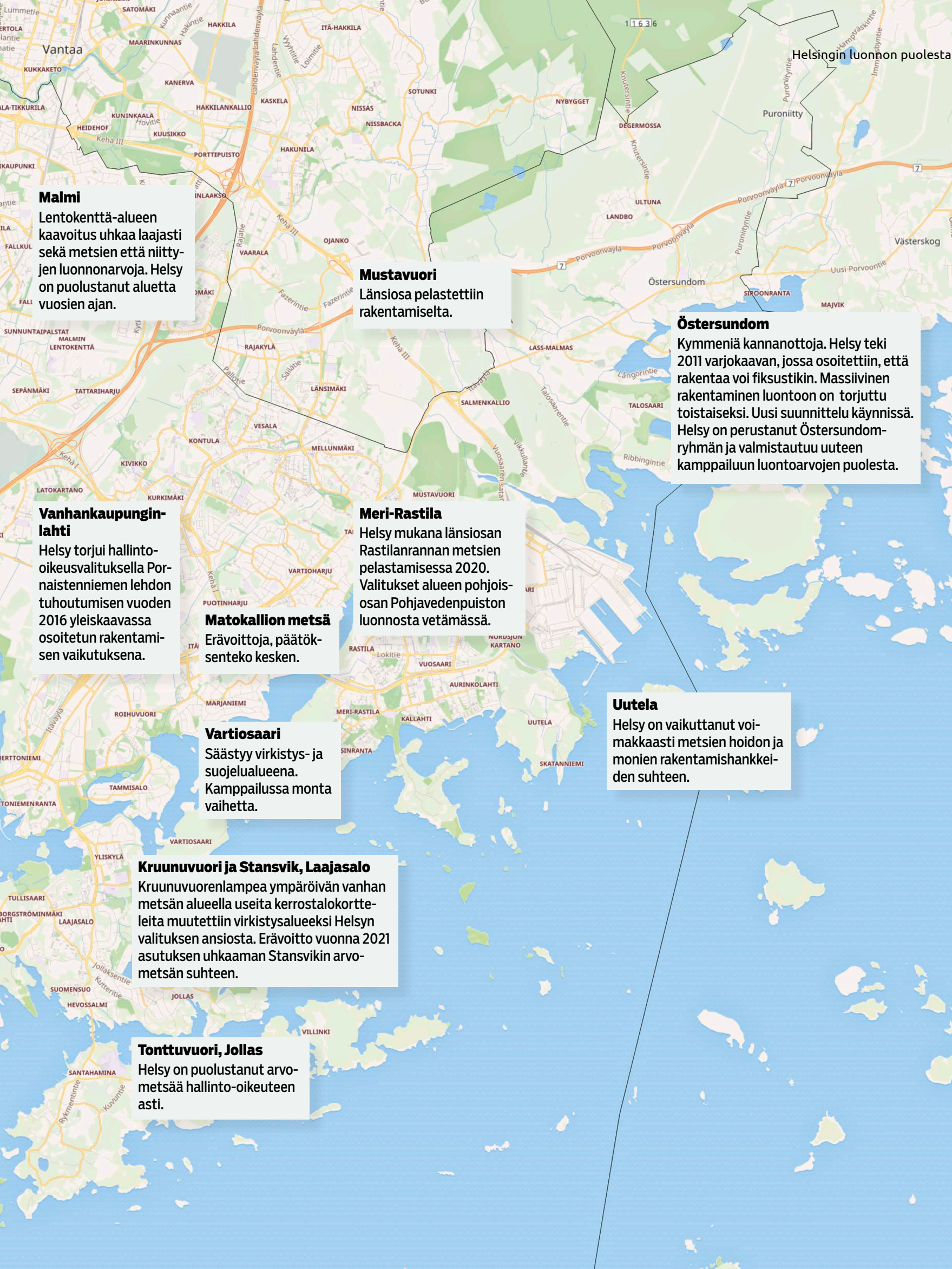
Katua levennetään parhaillaan puistoon. Näin heikennetään yleiskaavan viheryhteyttä. Helsyn toimet säästivät osan puustosta.

Kuninkaansaari

Helsy ei saanut valituslupaa KHO:sta vuonna 2022, mutta kamppaillee yhä saareen kaavailun lomakylän torjumiseksi.

Melkki

Kaupungin suunnitelma vuoden 2016 yleiskaavan jättilähiöstä torjuttiin yhdessä Puolustusvoimien kanssa.

Malmi

Lentokenttä-alueen kaavoitus uhkaa laajasti sekä metsien että niittyjen luonnonarvoja. Helsy on puolustanut aluetta vuosien ajan.

Mustavuori

Länsiosa pelastettiin rakentamiselta.

Östersundom

Kymmeniä kannanottoja. Helsy teki 2011 varjokaavan, jossa osoitettiin, että rakentaa voi fiksustikin. Massiivinen rakentaminen luontoon on torjuttu toistaiseksi. Uusi suunnittelu käynnissä. Helsy on perustanut Östersundomryhmän ja valmistautuu uuteen kamppailuun luontoarvojen puolesta.

Vanhankaupunginlahti

Helsy torjui hallinto-oikeusvalituksella Pornaistenniemen lehdon tuhoutumisen vuoden 2016 yleiskaavassa osoitetun rakentamisen vaikutuksena.

Meri-Rastila

Helsy mukana länsiosan Rastilanrannan metsien pelastamisessa 2020. Valitukset alueen pohjoisosan Pohjavedenpuiston luonnosta vetämässä.

Matokallion metsä

Erävoittoja, päätöksenteko kesken.

Vartiosaari

Säästyy virkistys- ja suojelualueena. Kamppailussa monta vaihetta.

Uutela

Helsy on vaikuttanut voimakkaasti metsien hoidon ja monien rakentamishankkeiden suhteen.

Kruunuvuori ja Stansvik, Laajasalo

Kruunuvuorenlampea ympäröivän vanhan metsän alueella useita kerrostalokortteleita muutettiin virkistysalueeksi Helsyn valituksen ansiosta. Erävoitto vuonna 2021 asutuksen uhkaaman Stansvikin arvometsän suhteen.

Tonttuvuori, Jollas

Helsy on puolustanut arvometsää hallinto-oikeuteen asti.

Katse päättäjiin

Helsingin arvokkaita luontokohteita hävitetään kaupungin ylisuurten rakentamistavoitteiden ja piittaamattoman kaavoituksen takia. Luontoteko vai luontokato? -kampanja kääntää katseen kuntapäättäjiin ja vaatii heitä vastuuseen lähiluonnon tuhoamisesta.

Kumpulassa, Matokallioilla ja Ramsinrannassa liikkuneet ovat ehkä huomanneet, että puihin on talven ja kevään aikana ilmestynyt kylttejä. Puihin kiinnitetyissä kylteissä kysytään ”Sallitaanko tähän LUONTOKATO?”. Toisissa kerrotaan, että kyseisellä alueella päättäjät ovat tehneet LUONTOTEON.

Kyltit näyttävät, millainen luontoa tuhoava tai säästävä toimenpide alueelle on suunnitteilla ja missä kaupungin elimessä päätös on tehty. Myös päätösten tekijät nimineen ja puolueyhmineen mainitaan. Kampanjan takana on Helsingin luonnonsuojeluyhdistys (Helsy).

Luontokato tarkoittaa ihmisen toiminnasta aiheutuvaa lajien ja muun luonnon monimuotoisuuden vähenemistä. Luonto köyhtyy niin kasvi-, sie- ni- kuin eläinmaailmassa. Myös Helsingissä aiheutetaan jatkuvasti luontokatoa. Esimerkiksi jokainen luonnoltaan arvokkaan metsän ottaminen rakentamiseen on sitä.

Helsy haluaa tuoda uhattuina olevat kohteet asukkaiden tietoisuuteen.

- Emme anna ainoastaan risuja, vaan myös ruusuja. Annamme reilusti kiitosta niille päätöksille ja päätöksentekijöille, jotka edesauttavat arvokkaan luontomme säilymistä, sanoo Helsyn järjestösihteeri **Emilia Pippola**.

Vaarassa harvinainen vaahterametsä

Kumpulan vaahterametsikkö on esimerkki kohteesta, jossa Helsingin kaupunki on aiheuttamassa luontokatoa suunnitellessaan alueelle massiivista rakentamista. Luontaisesti kehittyneet vaahteravaltaiset metsät ovat Suomessa hyvin harvinaisia, minkä vuoksi niiden tuhoaminen esimerkiksi kaavoituksen ja rakentamisen kautta on suoraan ristiriidassa luonnonsuojelulain kanssa.

VEERA LAHTI

Helsy alkoi viime vuonna viedä maastoon luontoteko- ja luontokatokylttejä. Tarkoitus on näyttää, että luontokadon ratkaisuita tehdään koko ajan Helsingissäkin, ja vastuuttaa poliitikkoja päätöksistä. Kuva Kumpulasta.

Kumpulan vaahterametsän kylteissä kerrotaan, ketkä kokoomuksen, vihreiden, SDP:n, Vasemmistoliiton ja RKP:n edustajat olivat kaupunkiympäristölautakunnassa lokakuussa 2022 antaneet luvan metsän hävittämiseen.

Asia etenee vielä kaupunginhallitukseen, ja lopullisen päätöksen tekee kaupunginvaltuusto. Niidenkin äänestystuloksia Helsy seuraa tarkkaan. Sitä ennen Helsy yrittää vielä kaikin tavoin vaikuttaa vaahterametsän suojelun puolesta.

*Luontaisesti kehittyneet
vaahteravaltaiset metsät
ovat hyvin harvinaisia.*

Esimerkki jo luontotekoksi valitusta hankkeesta on Ramsinmentie 18 Vuosaarella. Kaavaehdotuksessa luontoalueelle esitettiin kerrostalokorttelia.

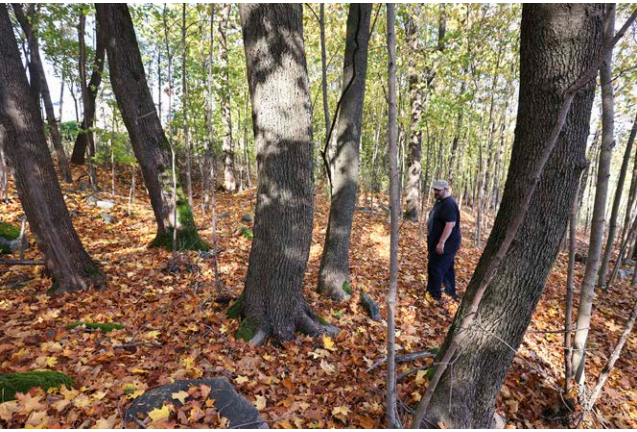
Helsy antoi luontoteko-kunniamaininnan Helsingin kaupunkiympäristölautakunnan marraskuussa 2022 tekemälle päätökselle palauttaa alueen kaavasunnitelma uudelleen valmisteltavaksi, koska alueen luontoarvoja ei ollut kunnolla kartoitettu. Helmikuussa 2023 kaupunkisuunnittelulautakunta palautti suunnitelman toistamiseen valmisteluun.

Helsy ehdottaa, että rakentamisesta luovutaan ja alue merkitään asemakaavassa lähivirkistysalueeksi ja purouoman ympäristö luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeäksi alueeksi.

Lisää kaupunkia - vähemmän luontoa?

Kaupungilla on kaavahankkeita ympäri Helsinkiä. Niitä ruokkivat paitsi Helsingin yleiskaava myös kaupungin rakentamis- ja väestötavoitteet. Helsingin yleiskaavassa vuodelta 2016 kaupungin väestötavoite on asetettu 860 000 asukkaaseen vuoteen

ANTTI HALKKA

Luontokartoittaja Jyri Mikkola tutkii Kumpulaa vaahterametsää, jota kaupunki haluaa hakata.

2050 mennessä. Nykyisin Helsingissä on 660 000 asukasta.

Helsy seuraa kaupungin suunnitelmia, ja ottaa niihin kantaa valmistelun eri vaiheissa antamalla

Helsy haluaa Sipoonkorven kansallispuiston laajenevan rantaa kohden

Sekä luontoteko että luontokato ovat edelleen mahdollisia Östersundomissa.

Luonto ja sen puolustajat saivat ison voiton, kun Itä-Helsinkiin Östersundomiin massiivista rakentamista mahdollistanut kolmen kunnan yleiskaava kaatui KHO:n päätöksellä keväällä 2021. Nyt tekeillä on osayleiskaava vain Helsinkiin kuuluville alueille.

Suunnittelualue on edelleen valtavan suuri, osapuileen kuin Vuosaari ja Malmi yhteensä. Siellä sijaitsee useita luonnonsuojelullisesti arvokkaita kohteita, kuten Natura 2000 -alueita ja luonnonsuojelualueita.

Keskustelun virittäjäksi Helsinki on laatinut seitsemän skenaariota Östersundomin yhdyskuntarakenteesta. Minkään niistä ei kerrota toteutuvan sellaisenaan.

Skenaarioista urbaanein, ”Metrokaupunki”, sisältää laajoja ja tehokkaita rakentamisalueita, joihin mahtuisi yhteensä jopa 60 000–70 000 uutta helsinkiläistä. Vertailun vuoksi: kaatunut kolmen kunnan yleiskaava olisi mahdollistanut 80 000–100 000 uuden ihmisen asuttamisen Östersundomiin.

Kevyin vaihtoehto käsittäisi lähinnä pientä täydennysrakentamista, ja aluetta kehitettäisiin luonnon, virkistykseen, kulttuuriympäristöjen ja matkailun lähtökohdista.

– Kaikissa vaihtoehtoissa jätettäisiin arvokkaat luontoalueet Salmenkallio ja Talosaari luonnonsuojelu- ja virkistysalueina kokonaan rakentamisen ulkopuolelle, sanoo Helsyn Östersundom-työryhmän vetäjä **Matti Lipponen**.

lausuntoja, muistutuksia ja mielipiteitä, osallistamalla kaavoitustilaisuuksiin sekä vaikuttamalla päättäjien mielipiteisiin.

Äärimmäisissä tapauksissa Helsy on joutunut vaivattamaan luontoa tai kulttuuriympäristöä vahingoittavasta hankkeesta korkeimpaan hallinto-oikeuteen saakka. Näin saatiin esimerkiksi kaupungin yleiskaavasta siirrettyä merkittäviä luontoalueita pois rakentamiselta.

Rakentaminen arvoluontoon on harvoin välttämätöntä

Vaikka Helsy perustaa vaikuttamisensa aina lainsäädäntöön ja todettuihin luontoarvoihin, kaupunki on jättänyt vetoamukset luonnon puolesta varsin usein huomiotta. Siksi yhdistys on päätenyt kampanjassaan osoittamaan sormella myös yksittäisiä poliitikkoja.

– Haluamme osoittaa, että luontokatoa tapahtuu myös poliittisin päätöksin. Tämä voi olla ajattele-

mattomuutta ja oletamme, että päätökset voivat muuttua, kun poliitikot tiedostavat asian, sanoo Helsyn hallituksen jäsen, ekologi FT **Antti Halkka**.

Rakentaminen arvoluontoon on hyvin harvoin välttämätöntä. Helsy on myös osoittanut kaupungille vaihtoehtoisia rakentamisalueita.

– Luontokatohteiksi olemme valinneet paikkoja, joiden luonto on erityisen arvokasta. Esimerkiksi Kumpulaa jalopuinen metsikkö, jonka kokonaisuutta rakentaminen nyt uhkaa, on koko Suomen suurimpia, Antti Halkka painottaa.

Tutustu Helsyn LUONTOKATO vai LUONTO-TEKO -kohteisiin:

sll.fi/helsinki/luontokato/

Teksti: Anne Brax

HARRI NYGREN

Östersundom on hyvin monipuolinen. Se kurottaa merenrannalta Sipoonkorpeen ja on tällä hetkellä Helsingin luonnontilaisin suuralue.

– Vaikuttaakin siltä, kuin Östersundomin kaavoitukseen olisi otettu uusi asenne. En kuitenkaan toistaiseksi menisi sanomaan, että hyvältä näyttää.

Luontojärjestöt julkistivat jo vuonna 2011 varjokaavan, jossa Östersundomiin olisi sijoitettu asuntoja noin 45 000 uudelle asukkaalle ja vähintään 8 000 työpaikkaa. Näiden sovittaminen yhteen arvokkaiden luontokohteiden kanssa onnistui keskitämällä rakentamista metroasemien lähistölle. Lipposen mukaan varjokaava ei kuitenkaan enää päde sellaisenaan.

– Varjokaavassa otettiin metron rakentaminen annettuna lähtökohdista, ja keskitettiin tiivistä rakentamista neljän metroaseman ympäristöön. Nyt tilanne muuttunut, koska metroasemia tulisi vain kaksi, ja erilaiset pikaraitiotieversiot mahdollistaisivat hyvinkin erilaisia maankäytön vaihtoehtoja.

– Vaatimuksemme on edelleen, että Östersundomin arvokkaat luontoalueet, kuten metsät, niityt sekä merkittävät kulttuuriympäristöt, jätetään rakentamatta. Ehdotuksemme Sipoonkorven kansallispuiston laajentamisesta laajasti Helsingin puolelle ja aina merenrantaan asti olisi myös hyvin toteuttavissa, Matti Lipponen linjaa.

Osayleiskaavaa varten Helsinki teettää Östersundomissa uusia luontoselvityksiä.

– Toimivan vuorovaikutuksen takia olisi arvokasta, että luontoselvitysten tulokset tulisivat jo heti valmistuttuaan verkkosivuille nähtäville, eikä vasta sitten, kun ollaan poliittisessa päätösvaiheessa, Lipponen painottaa.

Teksti: Anne Brax

Mikäli Pohjavedenpuistoa rakentamisen vuoksi nakerretaan, on lopputuloksena pieni virkistysalue, joka kuluu nopeasti ja tulee olemaan vain muisto nykyisestä hienosta, hyvin ympäristön metsiin kytkeytyneestä kokonaisuudesta.

Pohjavedenpuisto

Meri-Rastilan pieni ja arvokas lähiluontokohde

Yksi Helsingin luonnonsuojeluyhdistyksen esille nostamista luontokatokohteista on Pohjavedenpuisto Meri-Rastilassa. Pohjavedenpuiston ihastuttava kallioinen metsä ei ole kovin suuri, mutta sitäkin tärkeämpi muun muassa alueen asukkaille. Sieltä löytyy myös vanhan metsän indikaattorilajeja, kuten lahokaviosammalta.

■ ”Pohjavedenpuiston korkeimmat lakialueet, joista osa on merkitty kaavassa rakennettavaksi ja osa virkistysalueeksi, muodostavat kalliometsineen, avokallioineen, kallionpyylöineen ja jyrkänteineen maisemallisesti poikkeuksellisen vaihtelevan ja vaikuttavan kokonaisuuden, josta puiden lomasta pilkottaa meri.”

Näin luonnehditaan aluetta Helsyn Luontokato vai luontoteko? -kampanjasivuilla ja alueille viedyissä kylteissä.

Kaupunki on kaavoittanut Pohjavedenpuistoon kerrostaloalueen, joka lohkaisisi metsästä niin ison palan, lähes puolet nykyisestä, että jäljelle jäävä osa olisi kuin postimerkki Itämeressä. Kallioinen metsäalue on jo nyt kovassa käytössä ja jos metsä pienenee, tulisi se näkymään metsän kulumisena sekä kasvien, kääpien, sammalten, jäkälien ja eläinlajien vähenemisenä.

Käpytikkojen valtakuntaa

Teen Pohjavedenpuistoon kevättalvisen retken. Päivä on aurinkoinen, joten on kiva käyskennellä pientä polkua pitkin kohti kallioita. Ennen kuin pääsen varsinaiselle polulle, kuulen tien vierestä puusta vuoroin melkoista sätkätystä, koputusta ja rummutusta. Siellä kolme käpytikkaa kisailee keskenään. Lieneekö käynnissä taisto daamista vai sittenkin ravinnosta? Pysähdyn kuvaamaan tikkoja, kunnes ne nousevat siivilleen ja katoavat jonnekin Pohjavedenpuiston kallion känkkärämäntyihin.

Jatkan matkaani kallion juurelle ja alan kavuta ylöspäin. Ympärilläni näkyy keloja, lehtipuita, käpyräisiä mäntyjä ja katajia. Sammal, tuo metsän oma smaragdi, loistaa kirkkaan vihreänä kivien ja maaston peittona kevättalvisessa auringonpaisteessa. Jopa saniaiset vihertävät jo, vaikka maassa on vielä lunta. Tali- ja sinitiaiset laulavat jo kevättä.

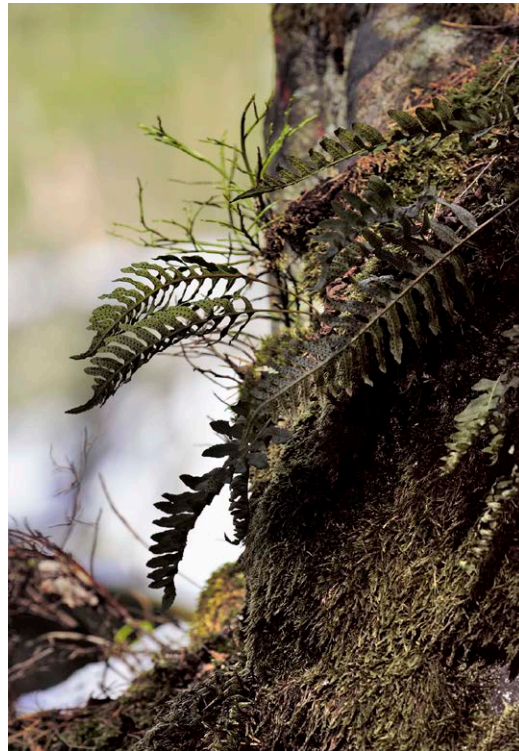

OLLI MANNINEN

Lahokaviosammal (yllä) ja rusokantokääpä (alla) ovat vanhan metsän indikaattorilajeja. Alueen kartoituksessa löydettiin molempia lajeja.

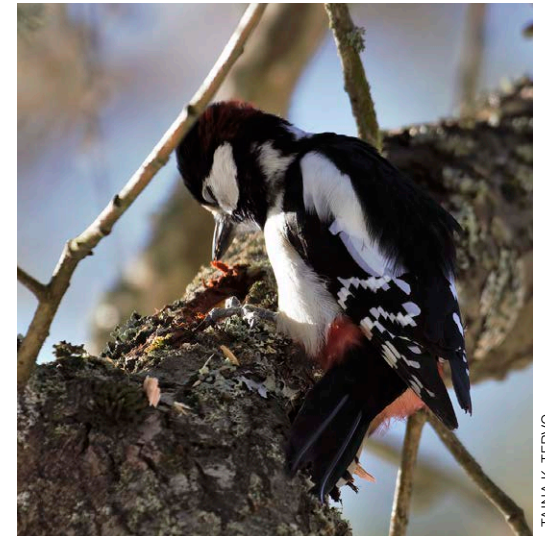

OLLI MANNINEN

TAINA K. TERVO

Maaliskuisella Pohjavedenpuiston retkellä saniaiset jo kohottivat sormiaan kevätaurinkoa kohti, vaikka osa puiston varjoisista osista oli vielä lumen peitossa.

TAINA K. TERVO

Yksi Pohjavedenpuistossa tavattavista lintulajeista on käpytikka. Kuvassa puuhastelee koiras, jonka tunnistaa niskan punaisesta laikusta.

– Se on aika tyypillinen luonnoltaan arvokaskin helsinkiläinen virkistysmetsä. Se vaikuttaa olevan paikallisille ihmisille melkoisen tärkeä kohde ja kun se on niinkin pieni, pirstominen veisi sieltä metsän tunnun pois, harmittelee Manninen.

Runsas eläinlajisto

Nousen ylös kalliolta ja kävelen takaisin alas viralliselle polulle. Siellä kohtaan **Sanni Mehtosen**, joka on kävelyllä Tuju-koiransa kanssa. Tervehdin häntä ja kysäisen, mitä mieltä hän on kaavoitussuunnitelmista.

– Tämä on minulle päivittäistä reittiä, käyn täällä Tujun kanssa lenkillä. Pohjavedenpuistoa on jo pienennetty ja jos tämä lähimetsäkin tästä lähtee, niin missä me sitten lenkkeilemme ja minne alueen päiväkotilaiset ja koululaiset menevät retkeilemään? On tärkeää, että tämä metsä säilyy ihan eläintenkin takia. Täällä näkee kauriita, jäniksiä, kettuja ja erilaisia tikkoja, sanoo Mehtonen.

Kun Sanni Mehtonen ja Tuju ovat jatkaneet matkaansa, kilautan Helsingin lintutieteelliseen yhdistykseen suojelusihteri **Juho Leppäselle** ja tiedustelen alueella tehdyistä lintuhavainnoista. Käy ilmi, että käpytikkojen ja talitiaisten lisäksi siellä viihtyvät ainakin hernekerttu, kirjosiippo, laulurastas, sinitiainen, mustarastas, kanahaukka ja talvella myös käpylinnut.

Alueen asukkaat ovat nähneet myös palokärkiä, ja nisäkkäistä jopa näätä on nähty keikkumassa puun oksalla. Pohjavedenpuistossa on tehty myös esiselvitys lepakoista, sillä erään puiston lähellä sijaitsevan talon parvekkeelta on löytynyt lepakon papanoita.

Ihastelen vielä metsänäkymää ennen kuin palaan autolle. Mietin, miten suuri menetys olisi, jos kaupunki nakertaisi kerrostalojen vuoksi Pohjavedenpuiston kauniin metsän pieneksi nysäksi.

Teksti: Taina K. Tervo

Vanhan metsän indikaattorilajeja

Istahdan kalliolle ja ihastelen ympärilläni avautuvaa näkymää. Muistelen metsäaktivisti ja luontokartoittaja **Olli Mannisen** kanssa käymääni keskustelua. Hän on tehnyt alueella lahokaviosammalselvityksen.

– Pohjavedenpuistosta löytyi lahokaviosammalta ja vanhan metsän indikaattorilajeja paljon, kuten käävistä rusokantokääpää ja ruostekääpää, joka on kuusella kasvava kääpälaaji. Lisäksi löysimme levy-

kääpää koivulta. Kohteen tarkempi kääpätutkimus toisi varmasti esille muitakin mielenkiintoisia lajeja.

– Pohjavedenpuisto on kaiken kaikkiaan kiinnostava pienipiirteinen kallioalue, joka on geologisesti mielenkiintoinen kohde, jatkaa Manninen.

Ja toden totta: Pohjavedenpuiston pohjoisosassa on muinaisrantakivikko, joka uhkaa jäädä kerrostalojen alle, mikäli Helsingin kaupunki suunnitelmansa kaavoitushankkeen runnoo läpi. Alueella on myös hienoa vanhaa metsää ja lahoppuustoa.

PÄIVI KESKIKORPELA

Pohjavedenpuisto on alueen asukkaille tärkeä ja rakas lenkkeily- ja virikistäytymispaikka, myös Sannille ja hänen Tuju-koiralleen.

Tule mukaan Helsingin toimintaan!

SAMUEL BLOCH

EMILIA PIPPOLA

RETKEILEMME

Järjestämme opastettuja retkiä, vierailuja ja luentoja luonnontuntemuksen, luontoharrastuksen ja ympäristötiedon lisäämiseksi. Retket ovat kaikille avoimia eivätkä edellytä Helsingin jäsenyyttä. Jos retkien suunnittelu kiinnostaa, liity mukaan retkiryhmään.

OTAMME KANTAA KAUPUNKISUUNNITTELUUN

Seuraamme kaava- ja metsäryhmässä kaupungin suunnitelmia ja otamme kantaa erityisesti sellaisiin kaava- ja muihin ehdotuksiin, jotka kohdistuvat luonnon monimuotoisuuden, virkistyskäytön ja ympäristön kulttuuriarvojen kannalta tärkeille alueille.

HEIDI RANTALAINEN

YLLÄPIDÄMME TORPPAA

Torppa on kaupungilta vuokrattu, viehättävä vanha huvila Östersundomin Talosaressa. Torpan ylläpidosta vastaa Torpan isäntä yhdessä Torppa-ryhmän kanssa. Aluetta hoidetaan yhdessä mukavilla talkoilla. Jäsenet voivat yöpyä Torpalla, mutta myös ulkopuoliset voivat järjestää Torpalla tapahtumia tai vuokrata sen muuhun lyhytaikaiseen käyttöön.

EMILIA PIPPOLA

LUEMME YHDESSÄ

Helsingin lukupiirissä tutkitaan lähiympäristön merkityksellisyyttä yhdessä keskustellen. Luemme luontoteemaisia tieto- ja kaunokirjoja, esseitä, artikkeleita ja runoja. Ryhmään mahtuu rajattu määrä henkilöitä.

MATILDA LINDHOLM

EMILIA PIPPOLA

VIESTIMME TYÖSTÄMME

Voit osallistua Helsingin monipuoliseen viestintään ja tapahtumien markkinointiin tulemalla mukaan viestintäryhmään. Someosaaminen ja graafiset suunnittelu- taidot ovat erityisen tervetulleita!

POISTAMME HAITALLISIA VIERASLAJEJA

Vieraslajiryhmämme järjestää talkoita haitallisten vieraslajien torjumiseksi sekä yksin että yhdessä kaupungin ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Kokemusta on karttunut, sillä aloitimme esimerkiksi jättipalsamin kitkemisen jo vuonna 2005. Annamme mielellämme asiantuntija-apua vieraskasvien torjumiseksi. Talkoisiin ja vieraslajiryhmään ovat tervetulleita kaikki kiinnostuneet.

MARIA KURKELA

TEEMME MONENMOISTA MUUTA

Pysyvien työryhmien lisäksi Helsingissä toimii tilapäisiä tai projektiluonteisia työryhmiä erilaisista ajankohtaisista aiheista. Myös niihin on kiinnostuneilla helsyläisillä vapaa pääsy. Tällä hetkellä toiminnassa ovat Östersundom-työryhmä ja Luontokato vai luontoteko? -kampanjan sekä Itämeripäivän suunnittelutyöryhmät.

Jos Helsingin toimintaan osallistuminen kiinnostaa, ole rohkeasti yhteydessä järjestösihteeri Emilia Pippolaan, helsy@sll.fi / puh. 050 3011633. Olet tervetullut toimintaryhmään, vaikka et olisi aiheen asiantuntija. Kaikille löytyy sopivia toimintatapoja. Jos pystyt tulemaan avuksi vain satunnaisesti, voit ilmoittautua vapaaehtoisten apureiden sähköpostilistalle. Voit myös ehdottaa uutta toimintaa, jos mikään nykyisistä toimintamuodoista ei innosta.

Lue lisää toimintaryhmistämme: sll.fi/helsinki/mita-temme/
Tutustu Luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piirin toimintaan: sll.fi/uusimaa

Teksti: Emilia Pippola ja Anne Brax

TUTTU LUONTO KAUKANA KOTOA

Talvikalastusta, sienestystä ja mustikanpoimintaa

AKI EERIKÄINEN

Helsy retkeilee ukrainalaisten kanssa.

Voikohan ne kalalajit nyt ihan samoja olla?” ihmettelin pienelle ukrainalaispojalle. Tämä vakuutti pontevasti päätään nyökyttäen asian näin olevan ja lähti juoksemaan pitkin valkoisena hohtavaa Vanhankaupunginselkää.

Suuntasimme verkoille, osa kulki jalan ja osa hurrusteli potkukelkoilla. Voi sitä lasten riemua jään ja lumen suhista jalasten alla! Lisämausteen seikkailuun toi tietoa siitä, että jään alla oli piilossa ihan hirveä määrä vettä.

Verkkokalastusta Lammassaaren kainalossa

Helsy oli tällä kertaa tuonut ukrainalaiset vierailulle Lammassaaren vieressä olevaan Kuusiluotoon, jossa toimii Vanhankaupungin kulttuuriekologinen klubi. Kyseessä on valtavan mukava ja rento porukka. Yhdistyksen jäsenet ovat luonnosta ja ekologisesta elämäntavasta kiinnostuneita.

He järjestävät talkoita, luontoretkeä ja erilaisia kulttuuritapahtumia. Talvisin kuusiluotolaiset kalastavat jään alla verkoilla ja tätä tapahtumaa on yleisökin tervetullutta katsomaan. On meillä mainio pääkaupunki, kun lähes kaupungin ytimessä on mahdollista päästä verkoille.

Yhdistyksen puheenjohtaja **Eero Haapanen** veti tottuneesti verkkoa jään alta. Hetki, jolloin me

kaikki tuijotimme hipihiljaa mustaa avantoa, oli taianomainen. Sitten joukosta kuului innokas kohahdus: jään alta putkahti iso hauki. Kännykkäkamerat olivat sopivasti esillä. Kohta verkossa oli lahna, sitten toinen ja kohta oli kuhan vuoro. Kalastuksen päätteeksi saalis jaettiin vieraiden kesken.

Kalaverkkojen veto Vanhankaupunginlahdella kiinnosti. Toiset kiiruhtivat avannolle potkukelkoilla. Retken päätteeksi maistui ruoka.

Muutamaa viikkoa aikaisemmin Helsy oli ollut Vapaa-ajan kalastajat ry:n kanssa pitämässä Vallilan Ukraine Help Centerissä kalastusinfoa. Siellä kerroimme kalastukseen tarvittavista luvista, kalastusvälineistä ja kaikesta siitä, mikä edistää vastuullista ja ekologisesti tietoista kalastuskulttuuria.

RIITTA MALVE

Kateryna Radzilovska onnistui löytämään sienia Sipoonkorvesta.

Luontoretkiä ja tietoiskuja

Helsy on vuoden ajan järjestänyt Ukrainasta paenneille perheille luontoretkiä ja infotilaisuuksia.

Olemme viettäneet ukrainalaisten kanssa ihanan kesäpäivän Vartiosaassa kaupungilta käyttööme saamassa huvilassa. Vieraamme saunoivat, uivat ja keräsivät mustikoita. Kalliot ja meri tekivät heihin vaikutuksen. Lapsia kiinnostivat kovasti läheisessä haassa olevat lampaat.

Syksy toi palon päästä sieneen.

Harakan saarella saimme ihastella saaristoluontoa, leikkiä satumajan eläinhahmoilla ja tutkia vesiotuksia mikroskoopilla. Syksy toi mukanaan ukrainalaisille palon päästä sieneen ja loppujen lopuksi onnistuimme Sipoonkorven upeissa maisemissa löytämään syötäviä sieniä. Ennen retkeä oli tietysti opiskeltu suomalaiset ruokasienet ja opittu varomaan myrkkysieniä.

AKI EERIKÄINEN

Aurinkoista kesäpäivää vietettiin Vartiosaassa.

Opimme toisiltamme

Retkillä kerromme ukrainalaisille muun muassa luonnossa liikkumisesta, jokamiehenoikeuksista ja neuvomme, miten eri kohteisiin pääsee. Tavoitteemme on, että he osaisivat myöhemmin omatoimisestikin kulkea lähiluonnossa.

Yhteisillä retkillä opimme jatkuvasti toisiltamme ja sitä kautta kasvaa keskinäinen ymmärrys. Olemme ihastelleet valokuvia Odessan puistojen kukkameristä ja miettineet, miksi suokukko tunnetaan Ukrainassa suokanana sekä oppineet valmistamaan lehmuskukkateetä. Ehkä liikuttavin hetki koettiin, kun pieni lapsi ojensi meille kiitokseksi piirustuksen, joka esitti näkymää Karpaateilta sellaisena, kuin se hänen mieleensä oli syöpynt.

RIITTA MALVE

Tulevat tutkijat Harakan saarella.

– Retkistä on pidetty todella paljon. Luonto ja yhdessäolo ovat antaneet voimaa stressaantuneille ihmisille, ja auttaneet kotoutumisessa, kertoo ukrainalaisten yhteyshenkilö **Lillia Koval**.

Hänen mukaansa ukrainalaiset muistelevat vieläkin esimerkiksi viime kesän Helsingin saariin suuntautuneita retkiä.

Kalaa ja vaahtokarkkeja

Suomalais-ukrainalais-retkipäivä Kuusiluodossa päättyi niin kuin hyvät retket päättyvät: söimme savustettua kalaa ja grillasimme nuotiolla. Aluksi grillimestari oli nuotion kunkku, mutta lopuksi valta siirtyi lapsille, kun nämä työnsivät risujen päässä keikkuvia vaahtokarkkejaan nuotion lämpöön.

Kala on parasta pannulla.

Ennen ruokailua oli kuitenkin pitänyt vielä selvittää vieraidemme paras kalaresepti. Hain käsiini saman avuliaan nuoren miehen, joka jo aikaisemmin oli tehnyt minulle selkoa Ukrainan kalakannasta. Hän pyysi pientä aikalisää ja juoksi äitinsä luo. Kohta poika tulikin vastauksen kanssa: parasta on se, kun kala paistetaan pannulla ja siihen laitetaan hieman suolaa ja pippuria. Meidän samanmielisten oli helppo hymyillä.

RIITTA MALVE

Lampaiden syöttäminen oli lasten lempipuhua Vartiosaassa.

Helsy kutsuu retkeilemään!

Helsy on merkittävä luontoretkien järjestäjä pääkaupunkiseudulla. Sipoonkorpi, Nuuksio ja lähisaaret ovat suosittuja kohteitamme, unohtamatta geologisia retkiä tai pöllö- ja tähtiretkiä. Koska järjestämme paljon pop-up-retkiä, kannattaa tarjontaa seurata viikoittain nettisivuiltamme: sll.fi/helsinki/tapahtumat

Teksti: Annemarje Salonen

Auta meitä suojelemaan lähiluontoa

Me Helsingin luonnonsuojeluyhdistyksessä puolustamme joka päivä rohkeasti pääkaupungin luontoa, jota uhkaavat muun muassa rakentaminen arvokkaille luontoalueille ja ilmastonmuutos.

Tahtoisimme toimia lähiluonnon puolesta vieläkin tehokkaammin. Haluamme järjestää enemmän kartoituksia ja retkiä, tuoda luonnon ja asukkaiden äänen entistä voimakkaammin mukaan kaupunkisuunnitteluun ja viestiä helsinkiläisille monipuolisemmin ja paremmin siitä, miten lähiluonnolla menee.

Tässä sinä voit auttaa meitä. Tukemalla meitä tuet lähiympäristöäsi.

Voit lahjoittaa rahankeräystilillemme FI32 8146 9710 0754 08, DABAFIHH. Kirjoita viestikenttään: lahjoitus.

Tai tee lahjoitus MobilePaylla numeroon 34147.

Rahankeräyslupa nro RA/2022/644

Lisätietoa lahjoittamisesta ja rahankeräysluvasta:

www.sll.fi/helsinki/lahjoita